

Tidig upptäckt och snabb släckning, det är grundbultarna i brandskyddet på Södersjukhuset i Stockholm.

– Personalen har en nyckelroll i arbetet och vi satsar ännu mer på utbildningar under nästa år, säger säkerhetschef Petra Dahlstrand.

TEXT CARINA JÄRVENHAG FOTO OLOF HOLDAR

Personalen viktig del i brandskyddet

OMKRING 15 PERSONER från Kirurgiska avdelningen har samlats för att lyssna till Petra Dahlstrands föreläsning om brandskydd.

– Det är jättebra att vi får lära oss mer om något händer, säger undersköterskan Camilla Takala. Men jag vet att sjukhuset har ett bra sprinklersystem. Och så har vi haft en genomgång på avdelningen över var brandsläckare och utrymningsvägar finns.

Kort och koncist är Petra Dahlstrands filosofi bakom utbildningarna i brandskydd för personalen på Södersjukhuset – max 35 minuter per gång. Tekniska detaljer som hur sprinklersystemet är konstruerat lämnar hon därhän.

– Jag berättar förstås att sprinklersystemet finns. Men det absolut viktigaste är att personalen förstår att det är deras eget ansvar att tidigt upptäcka och att släcka den första elden, säger hon.

TIDIGARE PÅ DAGEN hade Petra Dahlstrand möte i brandskyddsrådet som också består av representanter från hyresvärderna Locum. I dag var Thomas Ahlberg, enhetschef för teknikenheten på Locum, och Thomas Thid, som är specialist på brand, på plats.

Då framkom att det sker omkring 300 mindre bränder på sjukhus i Sverige under ett år. På Södersjukhuset handlar det i år om två bränder i blomkrukor av plast.

– Eftersom vi är ett rökfritt sjukhus går man ut på balkongerna och smusslar ner fimparna i blomkrukorna. En annan brandorsak kan vara att personalen lämnat den diskade lunchlådan på spisen. Eftersom spisen sällan används tänker man kanske inte på att den kan vara varm, säger Petra Dahlstrand.

Personal från Kirurgiska avdelningen lyssnade uppmärksamt på Petra Dahlstrands viktiga information om brandsäkerhet.

På en stor arbetsplats är det inte bara personalen som ska utbildas i brandskydd, utan också alla entreprenörer. En omfattande uppgift på Södersjukhuset där det pågår en mängd byggprojekt.

– Jag brukar börja med att fråga om det här är en byggarbetsplats eller ett sjukhus. Hittills har ingen svarat fel och sagt byggarbetsplats. Det är speciellt att bygga på ett sjukhus, när den ordinarie verksamheten pågår runtomkring. Brandskyddet får inte äventyras bara för att vi bygger om, säger Thomas Thid.

Ett vanligt problem är att utrymningsvägar blir blockerade på grund av pågående arbeten.

Det är särskilt allvarligt på ett sjukhus, där grundtanken vid en brand är att man evakuerar till avdelningen intill.

– Det är nästan ogörligt att utrymma ett helt sjukhus med sängar, patienter och utrustning. Därför är det så viktigt att alla utrymningsvägar mellan avdelningarna är fria från hinder. I princip ska branden vara släckt när brandkåren anländer, säger Thomas Thid.

PÅ SÖDERSJUKHUSETS OMBYGGDA avdelningar har man installerat det senaste vad gäller tekniska hjälpmedel för att upptäcka en eventuell brand i tid. Här finns visnings-tablåer, som på displayen berättar i vilket rum det brinner. Ett utlöst brandlarm indikeras via larmdonsstaplur, som har siren och blinkande rött och vitt ljus om det brinner på

Petra Dahlstrand på inspektionsrund, tillsammans med Locums Thomas Ahlberg och Thomas Thid.

den avdelning där du befinner dig. Enbart ett blinkande vitt ljus berättar att det brinner på avdelningen intill.

– Det är sjukhuset som ansvarar för att de systematiska brandskyddskontrollerna utförs inom avdelningarna, medan vår driftentreprenör, YIT, kontrollerar att allt fungerar i de allmänna utrymna. Vad gäller rutiner i övrigt utvecklar vi dem i dialog med verksamheten, säger Thomas Ahlberg.

VARJE AVDELNING på Södersjukhuset har också sitt eget brandombud. Var tredje månad ska alla brandombud göra en kontroll av brandskyddet och rapportera avvikelser till Locums driftentreprenör för åtgärd.

– Min roll som säkerhetschef är att följa upp att det genomförs. Det handlar om att se till att alla utrymningsvägar är ordentligt märkta, att brandsläckarna är kontrollerade och att brandvarnare och utrymningsskyltar, den springande gubben, fungerar som de ska, säger Petra Dahlstrand.

Tidsbristen upplever hon som en utmaning i jobbet som säkerhetschef. Enbart akutmottagningarna på Södersjukhuset tar årligen emot 100 000 patienter. En stressad personal kan ha svårt att ta sig tid för frågor om brandskydd.

– Jag är väldigt fokuserad i mitt jobb och vill att brandskydd ska vara en naturlig och integrerad del i den löpande verksamheten. Det ska upp på agendan vid avdelningsmöten och vara en prioriterad fråga för cheferna, säger Petra Dahlstrand.

I början av nästa år planerar hon att dra igång interaktiva webbutbildningar i brandskydd som ska bli obligatoriska för all perso-

Camilla Takala, undersköterska och brandombud, får goda råd av Petra Dahlstrand.

– Det är jättebra att vi får lära oss mer om något händer, menar Camilla.

nal. Till sommaren skulle hon också gärna genomföra en riktig brandövning.

– Det är svårt att få till på ett sjukhus där omvårdnaden om patienterna måste komma i första hand. Vissa saker sitter i ryggmärgen om du har övat. Till exempel hur svårt det är att köra en sjukhussäng i en trång korridor under rökutveckling. Då får du automatiskt en förståelse för att hålla utrymningsvägarna fria, säger Petra Dahlstrand. ●

FAKTA/BRANDSKYDD

- Lagen om skydd mot olyckor säger att ägaren till bostad, eller fastighet, ska hålla utrustning för släckning av brand och för livräddning vid brand, eller annan olycka, och i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand.
- Enskilda har en skyldighet att försöka begränsa branden. Det gäller både hemma och på din arbetsplats.
- Det finns ingen gemensam standard för brandskydd på svenska sjukhus, eftersom de inte ses som en gemensam bransch.
- Den senaste större sjukhusbranden i Stockholm var i maj 2009, då en byggnad som tillhör Rosenlunds sjukhus fattade eld. Ett 50-tal personer evakuerades med lättare rökskador.